

Idéer som förändrat världen

Rollspel i genetik och etik

Vem är du?

Huvudkaraktär

Slå tärningen en gång
för att bestämma
huvudkaraktär.

Hämta kortet (1–6)

Ålder

Slå tärningen två gånger
till för att bestämma
ålder. $(x+1)*10 + y$

första kast	-åring
1	20
2	30
3	40
4	50
5	60
6	70

och sedan ett kast för
exakt ålder:

2, 5 = 35 år

Könsidentitet

Slå tärningen ytterligare
en gång för att bestämma
könsidentitet.

1,6 = man

2,5 = kvinna

3 = annat

4 = vill inte ange

första slaget	andra slaget	yrke	första slaget	andra slaget	yrke
1	1	präst	4	1	kioskägare
1	2	advokat	4	2	metallarbetare
1	3	sjuksköterska	4	3	servitör
1	4	programledare	4	4	kock
1	5	konstnär	4	5	förskolelärare
1	6	webbdesigner	4	6	hemmaman/-fru
2	1	vaktmästare	5	1	affärsbiträde
2	2	personalchef	5	2	byggarbetare
2	3	läkare	5	3	undersköterska
2	4	journalist	5	4	socialarbetare
2	5	personlig assistent	5	5	elektriker
2	6	historielärare	5	6	bilmekaniker
3	1	mellanstadielärare	6	1	vårdbiträde
3	2	laboratorieassistent	6	2	bibliotekarie
3	3	datatekniker	6	3	rektor
3	4	skogsarbetare	6	4	lokförare
3	5	trädgårdsmästare	6	5	busschaufför
3	6	frisör	6	6	lokalvårdare

rollspel: yrke

Vem är du?

Bestäm ditt namn

Fundera över vem du är

Lever du själv eller tillsammans med någon/några?

Har du någon hobby?

Vad åt du till middag igår?

Föreningen Naturromantikerna

Föreningen Naturromantikerna är övertygade om allas lika värde och värnar om allt levande.

Bioteknikföretagens branschorganisation

Bioteknikföretagens branschorganisation vill sälja så många varor och tjänster som möjligt för ekonomisk vinst.

Förbundet Konsekvenshumanisterna

Förbundet Konsekvenshumanisterna tänker noga igenom konsekvenserna för så många människor som möjligt.

Förbundet Genteknik-skeptikerna

Förbundet Genteknik-skeptikerna oroar sig för okända faror och framtida problem men kan övertygas med goda argument.

Teknikoptimisternas förening

Teknikoptimisternas föreningen tror på utveckling och framsteg men överväger uppenbara nackdelar.

DAGORDNING

31 april 2036

Ni skall vid mötet fatta beslut om de förslag på gentekniska tillämpningar som kommit till kommittén skall få tillåtelse att genomföras.

1. Mötets öppnande
2. Ärenden

I. Företaget "Fablegum" har köpt rättigheterna till en genomodifierad böna. Bönan är motståndskraftig mot sjukdomen bönröta, som annars kan drabba bönor. Det innebär att bönan inte behöver besprutas med bekämpningsmedel mot röta. Det innebär också att fler bönor kan odlas på samma yta. Bönan är fertil, det vill säga att den kan föröka sig, men det är okänt om den korsas med vilda bönor. Fablegum vill ha tillstånd att sälja och distribuera bönan i Sverige.

II. Företaget "Copyparent" vill erbjuda personer möjligheten att klona sig själva. Det innebär att klonen är en genetiskt identisk kopia av den klonade personen. Detta skulle kunna erbjuda personer som inte kan få barn på naturlig väg att bli föräldrar. Förväntad livslängd och sjukdomskänslighet hos klonade barn är för närvarande oklart.

III. Mödravården "Glada barn" vill erbjuda provrörsbefruktning med embryodiagnos. Deras första gentest är för genvarianter som ger hög risk för alkoholism. "Glada barn" uppger att man först använder provrörsbefruktning där de befruktade äggcellerna får utvecklas till embryon. När embryot består av åtta celler tar man en cell från varje embryo för gentester. Embryon med hög risk för alkoholism kan väljas bort. Ett utvalt embryo planteras in i kvinnan för att resultera i ett barn.

IV. Företaget "Riskanalys" vill ha rätt att erbjuda alla gymnasieelever tester av gener som påverkar risken för ett 30-tal olika sjukdomar. Kittet innehåller en tops som används för att få loss kindceller i munhålan. Topsen läggs i ett kuvert och skickas till ett laboratorium för DNA-analys. Resultatet finns på företagets webbsida efter inloggning. Det formuleras som sannolikheten att drabbas av olika sjukdomarna jämfört med en genomsnittsrisk. Analysen tar ingen hänsyn till miljön utan tittar bara på generna.

3. Mötets avslutande

Möte i Kommittén för genteknik

(1) Som förberedelse inför mötet träffas alla inom intresseorganisationen för att fila på argumenten.

(2) Av en okänd händelse blandas sedan medlemmar från olika grupper.

(3) Slutligen genomförs kommitténs möte där medlemmarnas röster för eller emot de olika förslagen avgör genteknikens framtid.

Dagordning

Arbete i Kommittén för genteknik

(1) Fablegum

GMO

Företaget "Fablegum" har köpt rättigheterna till en genmodifierad böna. Bönan är motståndskraftig mot sjukdomen bönröta, som annars kan drabba bönor. Det innebär att bönan inte behöver besprutas med bekämpningsmedel mot röta. Det innebär också att fler bönor kan odlas på samma yta. Bönan är fertil, det vill säga att den kan föröka sig, men det är okänt om den korsas med vilda bönor. Fablegum vill ha tillstånd att sälja och distribuera bönan i Sverige.

(2) Copyparent

Kloning av människa.

Företaget "Copyparent" vill erbjuda personer möjligheten att kлона sig själva. Det innebär att klonen är en genetiskt identisk kopia av den klonade personen. Detta skulle kunna erbjuda personer som inte kan få barn på naturlig väg att bli föräldrar. Förväntad livslängd och sjukdomskänslighet hos klonade barn är för närvarande oklart.

(3) Glada barn

Embryodiagnos för alkoholism

Mödravården "Glada barn" vill erbjuda provrörsbefruktning med embryodiagnos. Deras första gentest är för genvarianter som ger hög risk för alkoholism. "Glada barn" uppger att man först använder provrörsbefruktning där de befruktade äggcellerna får utvecklas till embryon. När embryot består av åtta celler tar man en cell från varje embryo för gentester. Embryon med hög risk för alkoholism kan väljas bort. Ett utvalt embryo planteras in i kvinnan för att resultera i ett barn.

(4) Riskanalys

Gentester för gymnasieelever

Företaget "Riskanalys" vill ha rätt att erbjuda alla gymnasieelever tester av gener som påverkar risken för ett 30-tal olika sjukdomar. Kttet innehåller en tops som används för att få loss kindceller i munhålan. Topsen läggs i ett kuvert och skickas till ett laboratorium för DNA–analys. Resultatet finns på företagets webbsida efter inloggning. Det formuleras som sannolikheten att drabbas av olika sjukdomarna jämfört med en genomsnittsrisk. Analysen tar ingen hänsyn till miljön utan tittar bara på generna.

Nobeldagen (10 december)